

Bezopen Preventie- en Handhavingsplan 2014-2018 voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet gemeente Borger-Odoorn

Een nieuwe norm

De wet zegt dat je met je vingers van andermans spullen af moet blijven. Verreweg de meeste Nederlanders vinden dat normaal, en doen dat dus ook. Sinds kort zegt de wet ook: onder de achttien geen alcohol. Dit plan wil helpen dat verreweg de meeste inwoners van Borger-Odoorn ook dat normaal (gaan) vinden, en daar ook naar handelen.

Aan jongeren onder de achttien jaar mag sinds begin 2014 geen alcohol meer worden verstrekt. Geen zwak-alcoholische drank en geen sterke drank. Verstrekkers zijn strafbaar als ze wel verstrekken aan jongeren onder de achttien jaar. Ook mogen jongeren zelf onder de achttien geen drank aanwezig hebben op voor het publiek toegankelijke plaatsen (zoals straat, park, café, sportvereniging, etc.). Ze zijn strafbaar als ze het wel in bezit hebben of drinken en riskeren een boete. Supermarkten of horecagelegenheden die alcohol verstrekken aan jongeren onder de achttien jaar kunnen ook een forse boete krijgen.

Beter kiezen

Uitgangspunt van dit preventie- en handhavingsplan is het beïnvloeden van de omgeving van de jonge drinker. Voor het maken van gezonde en veilige keuzen over alcohol. De activiteiten die onze gemeente onderneemt worden versterkt door Drenthe-brede activiteiten onder de noemer Maklukzat en door bijvoorbeeld een landelijke campagne onder de slogan: 'NIX onder de 18'.

Doelstellingen van beleid

Sinds 2014 is de gemeente regisseur voor het Nederlandse alcoholbeleid. Zowel educatief, juridisch als qua handhaving. Daarvoor moet de gemeente een keer in de vier jaar een preventie- en handhavingsplan maken. De gemeente kiest n.a.v. de Drank- en Horecawet artikel 43a de volgende beleidsdoelstellingen:

1. Afname van alcoholgebruik en van de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik onder de achttien jaar.
2. Afname van dronkenschap vooral tijdens uitgaansavonden in het publieke domein.

Prioriteit en doelgroep

Prioriteit van dit gemeentelijk plan ligt in de samenhang van preventie en handhaving voor de einddoelgroep: jongeren en jongvolwassenen tot 24 jaar.

Het accent ligt op

- handhaving van de leeftijdsgrens voor 18-minners (omdat hier de gezondheidsschade het grootst is) en op
- de groep van 18-24 om overmatig alcoholgebruik te voorkomen. Dit laatste vooral in de uitgaanssetting, waarbij zowel gezondheid als veiligheid richtpunten zijn.

Deze twee hoofdthema's samengevat: leeftijdsgrens en dronkenschap.

Achtergrond

De overheid wil met de leeftijdsgrens van achttien jaar, jongeren beschermen tegen de schadelijke gevolgen van alcohol, en de overlast die drinkende jongeren veroorzaken terugdringen. De hersenen van jongeren zijn nog in ontwikkeling. Drankgebruik in de puberteit en bij jongvolwassenen kan de opbouw van de hersenen beschadigen.

Kort samengevat is alcoholgebruik het resultaat van de volgende factoren: persoon, sociale omgeving, aanbod van drank, overheidsbeleid. Deze factoren samen vormen een 'systeem' dat de keuzen van de gebruiker bepaalt. Onderzoeken toonden aan dat de meest succesvolle manier van interveniëren bestaat uit het beïnvloeden van de omgeving van jonge drinkers. Die bestaat uit: alcoholverstrekkers, scholen en ouders.

Breed begin

Gelukkig is er door de Drentse gemeenten, samen met in dit verband relevante partners, al een duidelijk begin gemaakt met bewustmaking van de gevaren van alcoholgebruik op jonge leeftijd. Bijvoorbeeld met het actieprogramma Maklukzat. Als te halen doelstelling werd afgesproken dat het gebruik van alcohol bij jongeren onder de achttien (toen nog zestien) in 2016 teruggebracht moet zijn én dat het percentage zware drinkers onder jongeren teruggebracht moet worden. De betreffende cijfers van de GGD uit 2008/2009 zullen naast die van 2015/2016 gelegd worden om vast te stellen wat al bereikt is, en wat mogelijk nog bereikt moet worden. Inmiddels zijn er overigens enigszins hoopgevende berichten dat het zogenoemde comazuipen afgenomen is, en wel met name onder de jongere jeugd.

Er zijn qua voorlichting en preventie allerlei concrete acties en activiteiten ondernomen en nog gaande. Een aantal voorbeelden.

Al in 2011 werd in De Muzeval in Emmen aan rond vierhonderd aanwezigen uit de drie Zuidoost-Drentse gemeenten, de gevaarlijke werking van alcohol op het puberbrein op aansprekende wijze duidelijk gemaakt. Andes werkt aan preventie en signalering via jeugdsozen en het ambulant jongerenwerk. De politie gaat in gesprek of spreekt aan bij hangplekken. Verbaliseert bij overlast en gaat waar dat gewenst is in gesprek met ouders. De combicoaches spelen, ook in dit kader, een rol bij sportactiviteiten. Verslavingszorg Noord Nederland organiseert cursussen voor doelgroepen als pubers en ouders. Huisartsen en ambulancemedewerkers doen hun soms moeilijke werk. Bij het Esdalcollege wordt via lespakketten, ouderparticipatie en 'nul-tolerance-feesten' de boodschap helder neergezet. Bovendien vertrok een klas naar Spanje om te kijken bij MasMas, een bijzondere ontmoetingsplek voor jongeren. Uiteraard alcoholvrij.

Beleidspijlers en activiteiten

Dit preventie- en handhavingsplan bevat drie beleidspijlers:

1. educatie/preventie/communicatie, 2. regelgeving en
3. handhaving.

De activiteiten per beleidspijler worden hierna aangegeven. Overigens zit de preventiecomponent in alle drie de pijlers en ook in de samenhang tussen de activiteiten. Gemeentelijke acties kunnen overigens pas succesvol zijn als ze goed aansluiten bij regionaal en landelijk beleid.

Educatieve/preventieve/communicatieve activiteiten

Bij educatieve-, preventieve- en communicatieve activiteiten worden de volgende 'soorten' onderscheiden:

- voor alcoholverstrekkers
- voor scholen (jongeren én ouders)
- voor ouders en thuissituatie
- publiekscommunicatie

Alcoholverstrekkers

Alcoholverstrekkers zoals: horecaondernemers, barpersoneel, barvrijwilligers, portiers, kassières, filiaalmanagers, enz. Kortom, iedereen die verantwoordelijk is voor een goede naleving van de relevante regelgeving.

Van deze alcoholverstrekkers wordt verwacht dat ze:

- de leeftijdsgrens voor de verstrekking van alcohol kennen en naleven,
- het verbod op doorschenken bij dronkenschap kennen en naleven en
- het verbod op het toelaten van personen in kennelijke staat van dronkenschap in de onderneming, vereniging of evenement, kennen en naleven.

Maar, supermarkten zijn belangrijke alcoholverstekkers. Daar, en in snackbars, kunnen jongeren (ook onder de achttien?) alcoholhoudende dranken kopen. In gesprek met de detailhandel zal worden nagegaan hoe men de leeftijdsgrens handhaaft. Welke acties er zijn ondernomen om het personeel te instrueren bijvoorbeeld.

Komen de winkeliers mogelijk gezamenlijk tot bindende afspraken. Een convenant wellicht. Ook hier zal het trekken van één lijn voor veel duidelijkheid kunnen zorgen. Mocht deze aanpak niet werken dan kan het inzetten van mystery-shoppers worden overwogen. Hoe gezond overigens, is de sportkantine wat dit betreft: onderwerp van overleg met de verenigingen.

Scholen

De school: een echte leeromgeving. Ook om te leren wat wel en niet verstandig is in het omgaan met alcohol. Gedragsverandering via voorlichting blijkt lastig, maar informeren over de risico's van alcoholgebruik kan helpen om het gebruik niet normaal te gaan vinden. En om zo draagvlak te creëren voor meer effectieve gedragsmaatregelen als regelgeving en handhaving.

Vooraf informatie over wat alcohol kan doen met de hersenontwikkeling is bruikbaar hiervoor: voor jongeren én voor hun ouders. Scholen worden daarom aangemoedigd om activiteiten rond dit thema te organiseren. Voorlichtende ouderavonden en de inzet van de jongerenwerker van Andes bijvoorbeeld. Voor zowel basis- als voortgezet onderwijs heeft de GGD in het kader van de jeugdgezondheidszorg een belangrijke adviserende rol bij schoolprogramma's over middelengebruik. Het OLO-overleg is een logische plaats om dit onderwerp te agenderen. Daarnaast kan - in brede schoolverband ook - de bibliotheek een voorlichtende rol vervullen.

Een ander onderwerp van overleg met de scholen: wat gaan ze doen bij schoolfeesten, kampen, excursies en studiereizen, om de regels over alcohol te handhaven.

Ouders en thuis

Bij 'alcoholopvoeding' onderschatten ouders vooral twee zaken. Hoeveel hun kinderen drinken en hun eigen invloed daarop. Onderzoek heeft aangetoond dat kinderen van ouders die geen duidelijke regels hebben afgesproken en geen leeftijdsgrens hebben gesteld voor het drinken van alcohol, al op jongere leeftijd beginnen met drinken. Ze drinken bovendien vaker dan jongeren waarvan de ouders wel een leeftijdsgrens hebben gesteld. Met die wetenschap kunnen ouders geholpen worden om wél actie te ondernemen. Het sociale team in het leefgebied kan hierbij nadrukkelijk een rol spelen: signalerend en organiserend.

Hokken en keten

In 2015 zal worden nagegaan hoe de gemeente wil omgaan met een eventuele hokken en ketenproblematiek. Als uitgangspunt in algemene zin wordt voorgesteld om te kiezen voor inventariseren en 'in gesprek gaan'. Waarbij dat laatste inhoudt dat tenminste duidelijk wordt gemaakt waar in eerste instantie de verantwoordelijkheid ligt (bij de jongeren en de ouders zelf) en waar de grenzen liggen. Namelijk bij de wet en de verordening. En vooral ook - in voorlichtende en stimulerende zin - bij een gezonde leefstijl. Bij het onderwerp hokken en keten zal ook - zo is bij eerdere overleggen de insteek geweest - vooral in regionaal verband worden geopereerd. En ook hier kunnen de sociale teams een actieve rol spelen.

Publiek

Goed alcoholbeleid is niet zomaar populair bij inwoners en ondernemers. Zeker bij zo'n nieuwe leeftijdsgrens is het goed om het draagvlak voor regels en handhaving te vergroten. Dat kan door te informeren over de gevolgen voor de gezondheid van alcohol en alcoholmisbruik. En door te wijzen op te behalen winst qua veiligheid en openbare orde.

De landelijke overheid voert de komende jaren campagne onder de slogan 'NIX onder de 18'. Om de sociale norm te versterken dat niet drinken (en niet roken) onder de achttien jaar normaal is. Materiaal uit de landelijke campagne kan ook lokaal worden ingezet.

Daarnaast zal via de gemeentelijke site, in Week-in Week-uit en door verspreiding van een folder/flyer het belang van geen alcohol onder de achttien en alcoholmatiging in algemene zin, onder de aandacht worden gebracht. Bovendien zal worden onderzocht hoe (speciaal) jongeren via de sociale media doordrongen kunnen worden van de boodschap - en de nieuwe norm.

Regelgevende activiteiten

Aanpassing APV

Het is niet verplicht om regelgevende activiteiten (de verordenende bevoegdheid) in dit preventie- en handavingsplan op te nemen. Maar deze activiteiten vormen wel een onmisbaar onderdeel van een integraal alcoholbeleid. Borger-Odoorn paste hiervoor ingaande 2014 de Algemene plaatselijke verordening (APV) aan. Daarbij werden de schenktijden in de paracommercie (zoals MFA's, dorps- en buurthuizen en sportkantines) geregeld.

Instellingen met een sociaal/cultureel karakter (dorpshuizen bijvoorbeeld) mogen in Borger-Odoorn maximaal twaalf keer per jaar een bijeenkomst huisvesten waar zwak alcoholische dranken geschonken

worden. Er kan dan ontheffing worden verleend. Sportkantines en andere gelegenheden (kerkelijke gebouwen bijvoorbeeld) mogen maximaal vier keer per jaar zo'n bijeenkomst onderdak bieden. In alle gevallen geldt een meldplicht van veertien dagen vooraf.

Twee hoofdpunten

In het te ontwerpen gemeentelijk evenementenbeleid worden voorwaarden verbonden aan een verleende vergunning. De organisator moet bijvoorbeeld aangeven hoe hij de leeftijdsgrens gaat controleren en hoe hij doorschenken bij kennelijke dronkenschap voorkomt. Ook hierbij wordt ingezet op de twee hoofdpunten: leeftijdscontrole en alcoholmatiging.

Voorgesteld wordt dat een verklaring sociale hygiëne een voorwaarde is voor het krijgen van een ontheffing voor het schenken van zwak alcoholische dranken (art. 35 DHW). In een speciaal info-blad heeft de gemeente het wat en hoe van vergunningen en ontheffingen op dit gebied - en van toezicht en handhaving - op een rij gezet. (zie bijlage)

Aanvullende mogelijkheden

Op grond van al verrichte activiteiten en de ervaringen daarmee in 2014, kan worden overwogen om een aantal zogenoemde kan-bepalingen die de Drank- en Horecawet biedt, in te voeren. Gedacht moet worden, bijvoorbeeld, aan een 'three strikes - you're out' bepaling, het niet toestaan van happy hours, schorsen of intrekken van een vergunning, het opleggen van een bestuurlijke boete of in bijzondere gevallen het bevelen van tijdelijke sluiting. Het gaat hier zoals aangegeven om kan-bepalingen. Wil de burgemeester hiervan gebruik kunnen maken dan zullen daarvoor eerst wel beleidsregels moeten worden vastgesteld.

De gemeente zal in verband met mogelijke gezondheidsrisico's en om overlast te voorkomen terughoudend zijn bij verzoeken die alcohol in de publieke ruimte betreffen.

Handhavingsactiviteiten

Eerst voorlichten - dan handhaven

Op grond van het vierjaarlijkse preventie- en handhavingsplan en op grond van evaluatie van de al ondernomen acties wordt elk jaar een handhavingsuitvoeringsplan gemaakt waarin de concrete acties voor dat jaar worden opgenomen.

Toezichthouders controleren of er wordt voldaan aan de regels in de Drank- en Horecawet. Er wordt onder andere gecontroleerd op regels voor de drank- en horecavergunning, op leeftijden en bijeenkomsten/sluitingstijden. De gemeente heeft hierover afspraken gemaakt met de gemeente Emmen. In 2014 zullen speciaal daarvoor opgeleide toezichthouders (BOA's) bezoeken afleggen bij verstrekkers om de regels toe te lichten.

Van de rond 150 horeca-inrichtingen in de gemeente zullen er hiervoor in 2014 zo'n zestig zijn bezocht en tien her-controles zijn uitgevoerd. De rapportages van de voorlichtingsronden zullen worden gebruikt bij het concreter vormgeven en invullen van toekomstige handhavingsactiviteiten.

Eén van de activiteiten qua preventie en handhaving voor de drank- en horecawet in de eerste helft van 2014 was gericht op een goed verloop van het Mega Piraten Festival in Borger. Bovenstaande acties waren opgenomen in het handhavingsuitvoeringsplan 2014.

De ervaringen die hierbij worden opgedaan worden gebruikt voor de uitvoering voor 2015 en voor het evenementenbeleid. Als op grond van de huidige ervaringen een aanpassing van de APV 2014 wenselijk is zal daarvoor een voorstel worden ingediend.

BOA's

Zoals aangegeven: voor de tweede helft van 2014 is de focus gericht op overleg en gesprek met zo veel mogelijk actoren. Voorlichting, bewustwording en afstemming zijn daarbij de belangrijkste begrippen. Met ingang van 2015 zal (meer) daadwerkelijk worden gehandhaafd. Dit gebeurt door buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) die in dienst zijn van de gemeente Emmen.

Gevolgen van het overtreden van de regels hangen af van de soort overtreding. Waar mogelijk wordt eerst gewaarschuwd. Sancties zoals boetes, dwangsommen, tijdelijk verbod op het schenken van alcohol, en in het uiterste geval het afnemen van vergunningen, zijn mogelijke gevolgen van (herhaalde) overtredingen. In een bijlage worden de sanctiemogelijkheden nader uitgewerkt.

Voor 2014 was voor preventie- en handhaving in dit kader € 10.000,- beschikbaar. Om de aangegeven activiteiten te kunnen uitvoeren zal ingaande 2015, naar huidige inschatting, jaarlijks een bedrag rond € 20.000,- nodig zijn. Overigens zijn, zeer kort samengevat, de activiteiten in de diverse beleidspijlers in een bijlage opgenomen.

Bezopen

Deze notitie begon met 'een nieuwe norm'. In campagnetaal geformuleerd: 'NIX onder de 18'. Nogal een contrast met de twijfelachtige eer dat de Nederlandse jeugd tot de top van de Europese 'innemers' zou behoren. Rond de invoering van de leeftijdsgrens van achttien jaar was dan ook nogal wat twijfel te horen. 'Nauwelijks te controleren', 'moeilijk te handhaven', waren veel gehoorde opmerkingen. Ook al zou daar een kern van waarheid in zitten, je daarbij neerleggen en niks doen: dat zou pas bezopen zijn.

Bekend en aangetoond is namelijk dat alcoholgebruik op jonge leeftijd schadelijk is voor de hersenontwikkeling. Je ogen sluiten voor die wetenschap zou niet alleen cynisch zijn maar ook nalatig. Daarmee zouden we onze jongeren - onze toekomst - pas echt tekort doen.

Preventie en handhaven. Het wordt waarschijnlijk een kwestie van lange adem en volhouden. Niet gemakkelijk maar via een meersporenbeleid, door samenwerking in de regio en samenwerking met relevante partners, is op de langere duur veel te bereiken. Dit plan wil helpen dat verreweg de meeste inwoners van Borger-Odoorn de nieuwe norm - geen alcohol onder de achttien - normaal gaan vinden en daar ook naar handelen.

Bijlagen

Bijlage 1 Jongeren en schadelijke gevolgen alcoholgebruik

Voor jongeren is (te veel) alcohol extra schadelijk. De overheid wijst daarom jongeren en hun ouders op de risico's van alcohol. Onder andere door campagnes en voorlichting. Sinds 1 januari 2014 is het verboden aan jongeren onder de 18 jaar alcohol te verkopen.

Gezondheidsrisico's van alcohol voor jongeren

Alcohol is, vooral bij jongeren, schadelijk voor de gezondheid:

Alcohol drinken is schadelijk voor de ontwikkeling van de hersenen en andere organen die in de groei zijn. Uit een onderzoek blijkt een duidelijk verband tussen schoolverzuim en veel alcoholgebruik. Alcohol drinken op jonge leeftijd kan leiden tot problemen met alcoholgebruik op latere leeftijd (verslaving). Jongeren lopen sneller het risico alcoholvergiftiging te krijgen. Daarom is het voor jongeren onder de 18 jaar beter om helemaal geen alcohol te drinken. Daarnaast speelt alcohol een grote rol bij agressie, geweld en ongelukken in het verkeer.

[??INVOEGEN: Wat zijn de risico's van alcohol voor jongeren.jpg]

[??INVOEGEN: Hoe komen jongeren aan drank.jpg]

Bijlage 2 Infoset (para)commerciële instellingen

De belangrijkste wijzigingen op een rijtje

Per 1 januari 2013 is de Drank- en Horecawet gewijzigd om de volgende redenen:

- Het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren.
- Alcoholgerelateerde verstoring van de openbare orde aanpakken.
- Het verminderen van administratieve lasten voor horecaondernemers.

Hier volgt een korte opsomming van de belangrijkste wijzigingen mbt de nieuwe wet:

- De burgemeester is het bevoegd orgaan geworden bij de verlening van de Drank- en Horecaverunningen en het toezicht daarop.
- Het toezicht op de naleving van de DHW-vergunningen en de handhaving is van de Voedsel- en Waren Autoriteit naar de gemeenten overgegaan. De burgemeester kan voor het toezicht bijzondere opsporingsambtenaren aanwijzen.
- De raad wordt verplicht binnen een jaar na inwerkingtreding van de wet een verordening ter regulering van paracommerciële horeca vast te stellen (met regels over schenktijden en niet-vereniginggebonden activiteiten).
- Naast de verordening Paracommercie, die verplicht is, kan de gemeente ook nog zaken regelen omtrent alcoholmatiging. Denk hierbij aan de mogelijkheid om prijsacties in de horeca, slijterijen en in de supermarkten te regelen, leeftijden te relateren aan toegang tot de horeca e.d.

Per 1 januari 2014 zijn daar nog twee belangrijke wetwijzigingen bijgekomen:

- Het ophogen van de leeftijdsgrens van 16 naar 18 jaar.
- Gemeenten zijn verplicht om een preventie- en handhavingsplan vast te stellen.

Wijzigingen alcoholleeftijd vanaf 1 januari 2014

Per 1 januari 2014 mag aan jongeren onder de 18 jaar geen alcohol meer worden verkocht. Dit geldt voor zowel zwak alcoholische drank als voor sterke drank. Verstrekkers zijn strafbaar als ze wel verkopen aan jongeren onder de 18 jaar. Ook mogen jongeren zelf onder de 18 geen alcohol aanwezig hebben op voor het publiek toegankelijke plaatsen (zoals straat, park, café, sportvereniging etc.). Ze zijn strafbaar als ze het wel in bezit hebben of drinken en riskeren een boete. Sinds 1 januari 2014 is deze boete €45,- tussen de 12 en 16 jaar. Bij 16 of 17 jaar is de boete €90,-. Supermarkten of horecagelegenheden die alcohol verstrekken aan jongeren onder de 18 jaar kunnen ook een boete krijgen. Deze boete bedraagt €1360,-. De maatregelen gelden voor iedereen die op of na 1 januari 2014 jonger is dan 18 jaar. Voor meer informatie: www.antwoordvoorbedrijven.nl.

De overheid wil met deze maatregel jongeren beschermen tegen de schadelijke gevolgen van alcohol en de overlast die drinkende jongeren veroorzaken terugdringen. De hersenen van jongeren zijn nog in ontwikkeling. Drankgebruik in de puberteit en bij jong volwassenen kan de opbouw van de hersenen beschadigen.

Voor Horeca

Stickers, posters en huisregelsbordjes speciaal voor de horeca zijn te bestellen via de site van de Koninklijke Horeca Nederland (www.khn.nl).

Voor (sport) verenigingen, dorpshuizen en overige paracommerciële instellingen

Stickers, posters zijn te bestellen via de site van NOC*NSF (www.nocnsf.nl), www.naar18jaar.nl of www.nix18.nl.

De gemeente Borger-Odoorn

De gemeenteraad van Borger-Odoorn heeft per 1 januari 2014 nieuwe regels vastgesteld over schenktijden en het reguleren van bijeenkomsten in paracommerciële instellingen.

Verstrekking van alcoholhoudende drank tijdens bijeenkomsten

- Per 1 januari 2014 mag een paracommerciële instelling van sociaal-culturele aard tijdens maximaal **12** bijeenkomsten per kalenderjaar van persoonlijke aard en/of gericht op derden alcohol verstrekken. Voorbeelden van dergelijke bijeenkomsten zijn verjaardagen en bruiloften (van zowel leden als niet-leden). Paracommerciële instellingen van sportieve aard en overige paracommerciële aard (bijv soos in de kerk) geldt een maximum van **4** bijeenkomsten per kalenderjaar van persoonlijke aard en/of gericht op derden.
- Bijeenkomsten die gerelateerd zijn aan de doelstelling van de vereniging vallen niet onder die 12/4 bijeenkomsten. Een voorbeeld hiervan is het afscheid van de voorzitter van een vereniging. Tijdens deze bijeenkomsten mag alcohol worden geschonken zonder dat dit gemeld hoeft te worden.

Meldingsplicht

Iedere keer dat u gebruik maakt van de mogelijkheid om tijdens een bijeenkomst van persoonlijke aard alcohol te schenken, moet u dat minimaal 14 dagen van tevoren aan de gemeente doorgeven via het kennisgevingsformulier.

Drank- en horecaverunningen

Een vergunning aanvragen

Een ondernemer met een horecabedrijf, kantine of slijterij moet in het bezit zijn van een drank- en horecaverunning om alcoholische dranken te verkopen. De gemeente maakt hiervoor onderscheid tussen een commerciële instelling en een paracommerciële instelling.

U heeft de volgende gegevens nodig bij de aanvraag van een drank- en horecaverunning:

- een uittreksel uit het handelsregister, verkrijgbaar bij de Kamer van Koophandel
- een geldige Verklaring Sociale Hygiëne (SVH) van alle op de vergunning genoemde personen. Ook de personen die genoemd worden in een bepaalde rechtsvorm (zoals eenmanszaak of BV) hebben een Verklaring Sociale Hygiëne nodig.

Bij de vergunning hoort een aanhangsel waarop de leidinggevenden staan. Hiervoor moet u doorgeven:

- de persoonsgegevens van de leidinggevende
- een geldig identiteitsbewijs van de leidinggevende
- een geldige Verklaring Sociale Hygiëne (SVH)

Tevens dient de inrichting te voldoen aan bepaalde technische eisen. Deze eisen kunt u opvragen bij de gemeente.

U kunt een vergunning aanvragen bij de gemeente Borger-Odoorn via www.borgerodoorn.nl.

Wijziging vergunning paracommerciële instellingen

Voor paracommerciële instellingen geldt dat in de nieuwe situatie op uw vergunning 2 leidinggevenden moeten worden opgenomen die beschikken over de verklaring sociale hygiëne. Uiteraard moeten ze ook aan alle andere eisen voldoen (minimaal 21 jaar, onbesproken gedrag, eisen zedelijk gedrag). Het is meestal zo dat een van de twee leidinggevenden niet tijdens alle openingsuren aanwezig kunnen zijn. U mag barvrijwilligers aanstellen die dan wel een instructie verantwoord alcoholgebruik (IVA) moeten hebben gevolgd kunt een wijziging bij de gemeente Borger-Odoorn indienen voor het bij laten schrijven van de leidinggevenden. Dit kan via www.borger-odoorn.nl.

Ontheffing zwak-alcoholische dranken schenken

Wilt u incidenteel zwak-alcoholische dranken schenken, bijvoorbeeld tijdens een evenement, dan heeft u een ontheffing nodig op grond van artikel 35 van de Drank- en horecawet. Een ontheffing is een vrijstelling van een verbod. In dit geval het verbod om alcohol te schenken. Deze ontheffing van de Drank- en horecawet kunt u aanvragen wanneer u alcohol wilt schenken in een periode die niet langer dan 12 aaneengesloten dagen is.

Met deze artikel 35 ontheffing van de Drank- en horecawet mag u alleen zwakalcoholische dranken schenken. Het schenken van sterke drank met een ontheffing is verboden; dat mag alleen met een drank- en horecaverunning.

Voor een ontheffing op grond van artikel 35 van de Drank- en Horecawet gelden de volgende voorwaarden:

- U kunt alleen een ontheffing Drank- en Horecawet aanvragen voor bijzondere gelegenheden die tijdelijk van aard zijn, zoals een evenement.
- Tijdens het verstrekken van alcohol moet er altijd iemand aanwezig zijn die op de ontheffing als leidinggevende vermeld staat en die in het bezit is van een Verklaring Sociale Hygiëne.
- De leidinggevende moet tenminste 21 jaar zijn en van goed gedrag zijn.

Controles bij alcoholverstrekkers

Toezichthouders controleren of u voldoet aan de regels in de Drank- en Horecawet. Er wordt onder andere gecontroleerd op regels voor de drank- en horecaverunning, op leeftijden en bijeenkomsten/sluitingstijden. De gemeente Borger-Odoorn heeft hierover afspraken gemaakt met de gemeente Emmen. In 2014 zullen speciaal daarvoor opgeleide toezichthouders langskomen om uitleg van de regels te geven en wat u zelf kunt doen om deze regels zo goed mogelijk na te leven.

Regels bij evenementen

Daar waar vooraf al afspraken over de regels zijn gemaakt, denk daarbij aan het organiseren van een evenement, dan zal er meteen worden opgetreden. Gevolgen van het overtreden van de regels hangen af van de soort overtreding. Waar mogelijk wordt eerst gewaarschuwd. Sancties zoals boetes, dwangsommen, tijdelijk verbod op het schenken van alcohol en in uiterste gevallen afnemen van vergunningen zijn mogelijke gevolgen van (herhaalde) overtreding.

Bijlage 3 Dit overzicht is dynamisch en past zich aan na evaluatiemomenten en resultaten voorgaande jaren.

Overzicht van actiepunten uit het Preventie- en Handhavingsplan 2014-2018

	Wat	Tijdspad	Wie
Speerpunt: Leefgebied thuis	Gedragsverandering + draagvlak creëren voor effectieve maatregelen	2014-2018	MO/ Makluk zat/ Sociale teams
Speerpunt: Detailhandel	Gesprek: Hoe handhaaft men de leeftijdsgrens en welke acties worden er zelf ondernomen? Komen tot gezamenlijke afspraken Opnemen in handhavingsuitvoeringsplan	2014 Vanaf 2015	MO/KCC KCC/VSO
Speerpunt: Evenementen	Plan van aanpak evenementenbeleid	2014	VSO
Speerpunt: Hokken en keten	In kaart brengen	2015	MO/KCC MO/Regionaal en Drents verband/Sociale teams
Toezicht en Handhaving	Handhavingsuitvoeringsplan + prioriteiten matrix Indien nodig aanpassing APV	Jaarlijks vaststellen a.d.h.v. resultaten/evaluatie voorgaand jaar 2015	MO/KCC/ VSO VSO
Voorlichting/ Communicatie/ Preventie	- Materiaal campagne Nix lokaal inzetten, - Gem. site, WiWu, - Ontwikkelen folder/flyer - Sociale media - Agenderen OLO - In gesprek met Sportkantines	2014-2018	MO/VSO/ Sociale teams/KCC
Monitoren	GGD gegevens 2015/2016	2016	MO/Makluk zat

Bijlage 4 Sanctiemogelijkheden

De Drank en horecawet kent naast bestaande enkele nieuwe sanctie-instrumenten

Bestuursrechtelijke sancties

Onderwerp	Artikel	Bestaand	Nieuw
Intrekken van de DHWvergunning	31 DHW	x	
Schorsen van de DHW-vergunning	32 DHW		x
Dwangsom/bestuursdwang	125 Gemeentewet	x	
Sluiting van een horeca-inrichting	174 Gemeentewet	x	
Verwijderen van bezoekers	36 DHW	x	
Bestuurlijke boete	44 DHW e.v.		x
Three strikes out	19a DHW		x

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Borger-Odoorn

Onderwerp	Artikel	Bestaand	Nieuw
Regulering paracommerciële rechtspersonen	2:34a APV		X

Strafrechtelijke sancties

Onderwerp	Artikel	Bestaand	Nieuw
Wet Economische Delicten jo diverse art. DHW	1 WED	x	
Strafbaarstelling jongeren < 18 jaar	45 DHW		x

In het handhavingsuitvoeringsplan 2014 is dit in hoofdstuk 3.3 Drank- en Horeca opgenomen. Voor 2015 e.v. wordt jaarlijks a.d.h.v. evaluatie/resultaten van het voorafgaand jaar het uitvoeringsplan opnieuw vastgesteld.

Inzet instrumenten

De volgende instrumenten zijn inzetbaar:

	Instrument	Criteria voor toepassing
Informeren	Educatief (gericht op uitleg van de regels)	Dit is nodig als onduidelijkheid over de regels naleving in de weg staat.
	Waarschuwend (gericht op sanctiebeleid en pakkans)	Dit kan effectief zijn als de regels bewust overtreden worden.
	Normatief (appèl op sociale norm)	Dit kan ingezet worden als men ongevoelig is voor de algemeen geldende norm.
Verleiden	Minder controle bij goed naleefgedrag	Doelgroep ervaart controles als een hoge last
	Adviseren bij uitvoering regelgeving	Doelgroep heeft de wil om regels na te leven, maar is hiertoe niet in staat vanwege o.a. kennisgebrek
Afspreken	Naar aanleiding van controles afspraken maken (inhoudelijk en procedureel)	Doelgroep is geneigd tot het maken en nakomen van afspraken over beëindigen van overtredingen en het voorkomen van nieuwe overtredingen
Sanctioneren	Bestuurlijke sancties	Sanctioneren na niet nakomen van afspraken of direct bij ernstige overtredingen, recidive, aanwijzingen dat afspraken maken zinloos is
	Bestuurlijke boete	Sprake van ongewenste situatie waarbij een financiële prikkel preventief kan werken

Hierbij is het van belang om de doelgroep goed te kennen en in kaart te brengen. Waarom leeft de één de regels wel na en de ander niet? Wat zijn de motieven? Door dit duidelijk in kaart te brengen, kan ook beter worden gekozen welke instrumenten in te zetten.

Door in 2014 in te zetten op informeren en afspreken, kan begin volgend jaar de prioriteitenmatrix ingevuld worden aan de hand van de bevindingen van ervaringen uit het verleden, uit ervaringen van de BOA's en toezichhouders. Zoals omschreven in het beleid toezicht en handhaving gemeente Borger-Odoorn: "Niet wegstijven maar toezien... en handhaven"

Bijlage 5 Handhavingsacties bij overtredingen Drank en Horecawet

Als tijdens het toezicht sprake is van een overtreding wordt overgegaan tot handhaving. De gemeente heeft diverse handhavingsmiddelen die toegepast kunnen worden als de bepalingen van de Drank- en Horecawet worden overtreden. Gevolgen van het overtreden van de regels hangen af van de soort overtreding. Waar mogelijk wordt eerst gewaarschuwd. Sancties zoals boetes, dwangsommen, tijdelijk verbod op het schenken van alcohol, en in het uiterste geval het afnemen van vergunningen, zijn mogelijke gevolgen van (herhaalde) overtredingen.

Uitgangspunt:

De burgemeester weegt in zijn besluitvorming over een bestuurlijke maatregel het belang van de ondernemer en paracommerciële rechtspersoon af tegen dat van de gezondheid van jongeren en de openbare orde. De gezondheid van jongeren en de openbare orde wegen daarbij zwaar.

Vier categorieën van handhavingacties bij overtredingen Drank- en Horecawet

Overtredingen die betrekking hebben op de vergunningplichtige domeinen (horeca, paracommercie en slijterijen) zijn onderverdeeld in een viertal categorieën:

- Categorie 1: Het verstrekken van alcoholhoudende dranken zonder vergunning; - Categorie 2: Het verstrekken van alcoholhoudende dranken aan jongeren onder de 18 jaar;
- Categorie 3: Overtredingen die direct van invloed zijn op de gezondheid van jongeren en/of openbare orde;
- Categorie 4: Overige overtredingen.

Voor iedere categorie wordt een stappenplan opgesteld. Deze kan ook dienst doen, als voorbeeld, om in regionaal verband eenduidig naar buiten treden. Onze jongeren (en inwoners) zijn immers niet (gemeente)grens gebonden. Omdat we 2014 gebruiken om tot inzichten te komen in naleefgedrag en risico's, kan dit model op de agenda van de

Driehoek worden gezet om regionaal tot afspraken te komen.

Dit model betreft een niet limitatieve opsomming van verschillende overtredingen met het daarbij horende stappenplan. Dat betekent dat niet alle overtredingen van de DHW in dit model zijn opgenomen. Dit is ingegeven om zo gericht mogelijk de beschikbare handhavingcapaciteit in te zetten. Dat betekent niet dat niet zal worden opgetreden tegen overtredingen van bepalingen die niet zijn opgenomen in het handhavingsmodel. Indien een overtreding wordt geconstateerd zal worden aangesloten bij het reguliere handhavingstraject waarbij de meest geëigende bestuurlijke handhavingsmaatregel zal worden toegepast.

De verschillende handhavingsstappen worden hieronder per categorie benoemd.

Categorie 1: Overtredingen v.w.b. het verstrekken van alcoholhoudende drank zonder vergunning

Toezichthouder	Gemeente (burgemeester)
1e constatering: waarschuwing (alcoholverstrekking dient onmiddellijk te worden gestaakt)	-----
2e en verdere constateringen (binnen jaar na vorige constatering): rapporteren en dossier naar burgemeester. (alcoholverstrekking dient onmiddellijk gestaakt te worden)	Sluiten onbepaalde tijd

Categorie 2: Overtredingen die te maken hebben met leeftijdsgrenzen

BOA	Gemeente (burgemeester)
1e constatering: bestuurlijke boete	-----
Toezichthouder	
2e constatering (binnen jaar na vorige constatering): rapporteren en dossier naar burgemeester	Schorsen Drank- en Horecawetvergunning voor 12 weken
3e constatering (binnen jaar na vorige constatering): rapporteren en dossier naar burgemeester	Intrekken Drank- en Horecawetvergunning

Categorie 3: Overtredingen die direct van invloed zijn op gezondheid van jongeren en/of openbare orde

Toezichthouder	Gemeente (burgemeester)
1e constatering: waarschuwing	-----
2e constatering (binnen jaar na vorige constatering): rapporteren en dossier naar burgemeester	Schorsen Drank- en Horecawetvergunning voor 12 weken
3e constatering (binnen jaar na vorige constatering): rapporteren en dossier naar burgemeester	Intrekken Drank- en Horecawetvergunning

Categorie 4: Overige overtredingen

Toezichthouder	Gemeente (burgemeester)
1e constatering: waarschuwing	-----
2e constatering: waarschuwing	-----

3e constatering (binnen jaar na vorige constatering): rapporteren en dossier naar burgemeester	Schorsen Drank- en Horecawetvergunning voor 12 weken
4e constatering (binnen jaar na vorige constatering): rapporteren en dossier naar burgemeester	Schorsen Drank- en Horecawetvergunning voor 12 weken
5e constatering (binnen jaar na vorige constatering): rapporteren en dossier naar burgemeester	Intrekken Drank- en Horecawetvergunning

Handhavingsacties bij overtredingen in het vergunningplichtige domein

In het navolgende worden de handhavingsacties gekoppeld aan overtredingen voor wat betreft de inrichtingen die vergunningplichtig zijn, te weten horeca, paracommerciële rechtspersonen en slijterijen.

Overtreding	Omschrijving	Categorie
Artikel 3 Verstrekken alcoholhoudende drank	zonder (rechtsgeldige) vergunning	Categorie 1
Artikel 8	Leidinggevende voldoet niet langer aan de aan hem gestelde vereisten	Categorie 1 (is verplicht op grond van artikel 31 DHW)
Artikel 10	Inrichting voldoet niet langer aan gestelde eisen	Categorie 1 (is verplicht op grond van artikel 31 DHW)
Artikel 20 lid 1	Verstrekken alcoholhoudende drank aan jongeren onder de 18 jaar zonder daarbij de leeftijd vast te stellen. Onder verstrekken wordt eveneens begrepen het verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, welke drank echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.	Categorie 2
Artikel 20 lid 4	Leeftijdsgrens niet duidelijk aangegeven bij toegang horeca-/slijtlokaliteit (sticker)	Categorie 4
Artikel 20 lid 5	Dronken personen of onder invloed van drugs toegelaten in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 3
Artikel 20 lid 6	Onder invloed (dronken of drugs) aan het werk zijn in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 3
Artikel 24 lid 1 en 2	Geen leidinggevende of vereiste persoon aanwezig in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 4
Artikel 24 lid 3	Verkoop alcohol/dienst door personen < 16 jaar	Categorie 4
Artikel 29 lid 3	Vergunning, aanhangsel e.d. niet aanwezig in inrichting	Categorie 4

Horeca Paracommercie

Overtreding	Omschrijving	Categorie
Artikel 3 Verstrekken alcoholhoudende drank	zonder (rechtsgeldige) vergunning	Categorie 1
Artikel 8	Leidinggevende voldoet niet langer aan de aan hem gestelde vereisten	Categorie 1 (is verplicht op grond van artikel 31 DHW)
Artikel 9, lid 1 en lid 2	Geen reglement vastgesteld, dan wel voldoet niet aan eisen lid 2.	Categorie 4
Artikel 9 lid 3	Geen registratie van barvrijwilligers die voorlichtingsinstructie hebben gehad	Categorie 4
Artikel 9 lid 3 en lid 4	Reglement/registratie niet in de inrichting aanwezig	Categorie 4
Artikel 10	Inrichting voldoet niet langer aan gestelde eisen	Categorie 1 (is verplicht op grond van artikel 31 DHW)
Artikel 20 lid 1	Verstrekken alcoholhoudende drank aan jongeren onder de 18 jaar zonder daarbij de leeftijd vast te stellen. Onder verstrekken wordt eveneens begrepen het verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, welke drank echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.	Categorie 2

Artikel 20 lid 4	Leeftijdsgrens niet duidelijk aangegeven bij toegang horeca-/slijtlokaliteit (sticker)	Categorie 4
Artikel 20 lid 5	Dronken personen of onder invloed van drugs toegelaten in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 3
Artikel 20 lid 6	Onder invloed (dronken of drugs) aan het werk zijn in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 3
Artikel 24 lid 1 en 2	Geen leidinggevende of vereiste persoon aanwezig in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 4
Artikel 24 lid 3	Verkoop alcohol/dienst door personen < 16 jaar	Categorie 4
Artikel 29 lid 3	Vergunning, aanhangsel e.d. niet aanwezig in inrichting	Categorie 4

Slijterijen

Overtreding	Omschrijving	Categorie
Artikel 3 Verstrekken alcoholhoudende drank	zonder (rechtsgeldige) vergunning	Categorie 1
Artikel 8	Leidinggevende voldoet niet langer aan de aan hem gestelde vereisten	Categorie 1 (is verplicht op grond van artikel 31 DHW)
Artikel 10	Inrichting voldoet niet langer aan gestelde eisen	Categorie 1 (is verplicht op grond van artikel 31 DHW)
Artikel 20 lid 1	Verstrekken alcoholhoudende drank aan jongeren onder de 18 jaar zonder daarbij de leeftijd vast te stellen. Onder verstrekken wordt eveneens begrepen het verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, welke drank echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.	Categorie 2
Artikel 20 lid 2	Het is verboden in een slijtlokaliteit de aanwezigheid toe te laten van een bezoeker van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, anders dan onder toezicht van een persoon van 21 jaar of ouder.	Categorie 2
Artikel 20 lid 4	Leeftijdsgrens niet duidelijk aangegeven bij toegang	Categorie 4
Artikel 20 lid 5	horeca-/slijtlokaliteit (sticker)	
Artikel 20 lid 5	Dronken personen of onder invloed van drugs toegelaten in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 3
Artikel 20 lid 6	Onder invloed (dronken of drugs) aan het werk zijn in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 3
Artikel 24 lid 1 en 2	Geen leidinggevende of vereiste persoon aanwezig in horeca- en slijtersbedrijf	Categorie 4
Artikel 24 lid 3	Verkoop alcohol/dienst door personen < 16 jaar	Categorie 4
Artikel 29 lid 3	Vergunning, aanhangsel e.d. niet aanwezig in inrichting	Categorie 4

Handhavingsacties bij niet Drank- en Horecawet vergunningplichtige bedrijven

Het gaat hier om bijvoorbeeld supermarkten en snackbars. De handhavingsacties zijn met name gericht op de verkoop van alcoholhoudende dranken.

Overtreding	Omschrijving	Actie
Artikel 20 lid 1	Verkoop alcohol aan persoon <18 jaar/leeftijd niet vastgesteld	BOA: constatering: 1e bestuurlijke boete 2e constatering (binnen een jaar na eerste constatering): bestuurlijke boete verhoogd met 50%
Artikel 19a lid 1	Three Strikes out	Burgemeester: 3 ^o constatering (Binnen 1 jaar eerste constatering): Ontzeggen bevoegdheid verkoop zwakalcoholhoudende drank voor 12 weken.

Handhavingsacties bij overtreding van artikel 2:34a van de APV; Regulering paracommerciële rechts- personen.

Overtreding	Omschrijving	Actie
4 DHW 2:34a lid 1 APV	Paracommercieel horecabedrijf houdt zich niet aan de schenktijden voor alcoholhoudende drank	1 ^{ste} constatering: waarschuwing 2 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): waarschuwing 3 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Bestuurlijke boete doorBOA. 4 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Schorsen DHW vergunning voor 12 weken 5 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Intrekken DHW vergunning
4 DHW 2:34a, lid 2 APV	Paracommercieel horecabedrijf organiseert geen persoonlijke bijeenkomsten die leiden tot oneerlijke mededinging, met uitzondering van 12 bijeenkomsten sociaal culturele aard en 4 bijeenkomsten van niet zijnde sociaal culturele aard	1ste constatering: waarschuwing 2de constatering (binnen een jaar na vorige constatering): waarschuwing 3de constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Bestuurlijke boete doorBOA. 4 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Half jaar na constatering het aantal afgesproken bijeenkomsten halveren. 5 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Eén jaar geen bijeenkomsten toestaan.
2:34a, lid 3 APV	Het niet melden van een bijeenkomst van persoonlijke aard.	1ste constatering: waarschuwing 2de constatering (binnen een jaar na vorige constatering): waarschuwing 3de constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Bestuurlijke boete doorBOA. 4de constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Half jaar na constatering het aantal afgesproken bijeenkomsten halveren. 5de constatering (binnen een jaar na vorige constatering): Eén jaar geen bijeenkomsten toestaan.

Handhavingsacties bij Evenementen

In de Drank – en Horecawet zijn vereisten opgesteld. Voor evenementen is het mogelijk om o.b.v. art. 35 een tijdelijke ontheffing te verkrijgen voor het verstrekken van zwak alcoholische dranken.

Overtreding	Omschrijving	Actie
Artikel 35, lid 1	Verstrekken alcoholhoudende drank zonder ontheffing of het verstrekken van sterke drank	1 ^{ste} constatering: waarschuwing 2 ^{de} en verdere constateringen (binnen een jaar na vorige constatering): Alcoholverstrekker komt 1 jaar niet in aanmerking voor een ontheffing
Artikel 35, lid 2	Verstrekken alcoholhoudende drank zonder dat wordt voldaan aan de ontheffing verbonden voorschriften.	1 ^{ste} constatering: waarschuwing 2 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): waarschuwing 3 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): De houder van de ontheffing komt 4 weken niet in aanmerking voor een ontheffing 4 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): De houder van de ontheffing komt 12 weken niet in aanmerking voor een ontheffing 5 ^{de} constatering (binnen een jaar na vorige constatering): De houder van de ontheffing komt een jaar niet in aanmerking voor een ontheffing